

PERSBERICHT

Groenekan, 11 juni 2009

Jaarrede 2009 MODINT-voorzitter

Uitgesproken tijdens het MODINT Jaarevent op donderdag 11 juni 2009 in Fort Voordorp

(het gesproken woord geldt)

Dames en heren,

Door de wereldomvattende kredietcrisis, die nu al maanden duurt, gaat onze economie door een diep dal. De hoop is gevestigd op een beginnend herstel aan het einde van dit jaar, maar gevreesd moet worden dat we voorlopig nog niet uit de problemen zijn. U mag dan eerder denken in jaren dan in maanden, zo schat ik in.

Dagelijks worden ons analyses gepresenteerd over hoe het zo ver heeft kunnen komen, of er voldoende toezicht is geweest, of oude economische modellen nog wel werken en wat er moet gebeuren om de problemen op te lossen.

Feit is dat de krimpende economie ook voor een negatieve ontwikkeling zorgt in de sectoren die MODINT vertegenwoordigt: mode, interieur, tapijt en textiel. Wel is er sprake van verschillende gradaties qua teruggang.

Zo doet kleding het tot nu toe relatief wat beter dan de andere sectoren. Wij schatten in dat de afzet van kleding op retailniveau in de eerste 3 maanden van dit jaar met 4,5 % in waarde is gedaald. Bij een gemiddelde prijsdaling van 2% betekent dit een volume-afname van 2,5 %. Daarmee doet de kledingbranche het nog goed vergeleken met het totale verbruik van duurzame consumptiegoederen. Hier was de afname -10% in waarde en -9% in volume in dezelfde periode. Textiel in ons land speelt zich vooral af in het segment technisch textiel, dat sterk te lijden heeft van dalende investeringen en dito afzet in de bouw, infrastructuur en automotive. De afname hier is met minus 15 tot 20% sterker dan in de kleding.

De afzet in woninginrichtingszaken is met bijna 8% gedaald. Vloerbedekking inclusief parket en laminaat daalde met 15%, waarbij de afzet van tapijt met minus 9% nog positief afsteekt. Wij blijven pleiten voor een afschaffing of verlaging van de overdrachtsbelasting om de bouw- en huizenmarkt weer vlot te trekken. Dat is immers goed voor het aantal verhuizingen en kan positief werken op de bestedingen aan interieurtextiel.

Het “all over” economisch beeld is natuurlijk niet goed. Als we dan weten dat de consument in toenemende mate de hand op de knip houdt, investeringen niet op gang komen of worden geblokkeerd door banken en kredietverzekeraars, en ook de export hapert, dan vrees ik dat het ergste nog zal komen in de tweede helft van dit jaar. En dat zal dan weer doorwerken naar 2010. Drie belangrijke motoren voor de economie, te weten investeringen, export en consumptie, vallen immers grotendeels uit. Daar komt dan nog de laakbare starre en risicomijdende houding van banken en kredietverzekeraars bij, die het vlottrekken van onze economie in onze ogen sterk belemmert.

Banken stellen hier tegenover dat ze wel degelijk kredieten afgeven aan gezonde bedrijven. En daar zit natuurlijk de crux: want wat is de definitie van een gezond bedrijf? Ik zeg u dat die bij de banken thans strakker wordt omschreven dan een paar jaar geleden. Ik heb het dan nog niet over de risico-opslagen die worden berekend, terwijl de rente waartegen banken kunnen lenen behoorlijk is verlaagd.

Kredietverzekeraars scherpen hun voorwaarden aan, trekken limieten van de ene op de ander dag in op bedrijven waar veelal het schadeprofiel laag dan wel niet aanwezig is.

Wat betreft kredietverzekering hebben wij er bij EZ voor gepleit dat de staat een deel van het debiteurenrisico op zich neemt, analoog aan regelingen in bijvoorbeeld Frankrijk, Engeland en Denemarken. Aan afdekking van risico's door de staat als het gaat om export van kapitaalgoederen naar bijvoorbeeld Azerbeidzjan of Turkmenistan, heeft onze sector niet zo veel. Wij wachten in spanning af waarmee EZ in overleg met de kredietverzekeraars zal komen. Het tempo waarin deze besluitvorming moet plaatsvinden is absoluut te traag, want andere landen hebben al een regeling. Dit tast onze concurrentiepositie in het buitenland aan. Wij hebben het hier dus niet over een typisch Nederlands probleem, het speelt ook in andere landen. Vanwege de internationale

gerichtheid van onze sector, zowel wat betreft productie als afzet, hebben wij via onze koepelorganisatie Euratex in Brussel deze problematiek aangekaart bij de Europese commissie. Overleg hierover is thans gaande.

Het belang van voldoende liquide middelen is vanwege de kredietcrisis sterk toegenomen. Een zeer actief debiteurenbeheer is essentieel. Het zal u dan ook niet verbazen als ik u vertel dat onze dienstverlening MODINT credit management het erg druk heeft en passende oplossingen biedt voor bedrijven.

De economische- en financiële crisis zorgt al met al voor toenemende onzekerheid onder leveranciers over de ontwikkeling van omzetten en rendementen in 2009 en in de jaren daarna. Tegelijkertijd worden zij ook nog eens bij herhaling geconfronteerd met aanslagen op de marges die zij realiseren, omdat vooral grote afnemers eenzijdige wijzigingen in betalingscondities doorvoeren. De creativiteit hierbij kent geen grenzen. Het eenzijdig afwentelen van eigen problemen op leveranciers staat haaks op de ketensamenwerking die diezelfde ondernemingen doorgaans bepleiten. Creativiteit kan beter worden gebruikt ter versterking van het ondernemerschap en van de samenwerking in de textiel-, tapijt- en kledingketen. Op die manier kunnen we de huidige problemen beter het hoofd bieden.

De wijzigingen die deze ondernemingen doorvoeren hebben een rechtstreeks terugwerkend effect. Dat wil zeggen: effect op reeds eerder gesloten orders. In contacten met betrokken afnemers, politici en ambtenaren wijst MODINT consequent op het principiële verwerpelijke karakter van dergelijke maatregelen. Ze zijn in juridische zin ook niet houdbaar. De druk vanuit onze leden neemt dan ook toe om op dit punt juridische procedures te gaan volgen. In dit kader vervullen wij een voortrekkersrol als het gaat om de vorming van een brede coalitie van brancheorganisaties, waarvan de aangesloten ondernemingen eveneens te maken hebben met in onze ogen misbruik van inkoopmacht.

De crisis biedt ons wel de kans om op hoger ambtelijk niveau deze ontwikkelingen te bespreken en om te zoeken naar wegen die leiden tot een evenwichtiger situatie in de markt. Wij schatten in dat een wijziging van de Mededingingswet daarvoor noodzakelijk is en wij zullen onze rol in dit dossier nadrukkelijk spelen.

Dames en heren,

Onze leden worden al met al behoorlijk klem gezet in het huidige negatieve economische tijdsgewricht. Afwachten tot je geschoren wordt is echter geen optie. Een nog scherpere kostenbewaking dient hand in hand te gaan met investeringen in de toekomst. Natuurlijk staat de werkgelegenheid ook in onze sector onder druk en neemt het aantal bedrijfsbeëindigingen toe. Wij hebben hierover een constructief gesprek gevoerd met de vakbonden, Tegen de achtergrond van het in maart jl. gesloten sociaal akkoord hebben wij geconcludeerd dat het openbreken van onze CAO MITT, die tot juli 2010 loopt, niet wenselijk is. Conform dat sociaal akkoord zullen wij voor de komende jaren wel inzetten op een zeer gematigde loonontwikkeling. In individuele gevallen is het thans al mogelijk met vakbonden of een vertegenwoordiging van het personeel van de CAO afwijkende afspraken te maken. Deeltijd-ww is een faciliteit die wellicht een tijdelijke oplossing kan bieden, mits aan de voorwaarden wordt voldaan. Scholing en opleiding zijn hierin van eminent belang en daartoe bieden wij als organisatie een passende oplossing via onze nieuwe dochter MODINT Academy BV. Het team van MODINT Academy is hier vandaag aanwezig, dus grijp uw kans en laat u zich over de mogelijkheden informeren. Over investeren in de toekomst gesproken! Onze ledengroeperingen VNGA (gordijnen) en VNTF (tapijt) hebben reeds collectieve scholingsprojecten opgezet, die wellicht navolging gaan krijgen binnen de VTN (textiel).

Verlaging van kosten in de keten streven wij ook na via de logistieke projecten waarbij wij betrokken zijn en dan met name in de sectoren mode en tapijt. Gezamenlijk met andere brancheorganisaties en rso's stimuleren wij via het Platform Ketendigitalisering mode, schoenen en sport, dat meer bedrijven in deze branches concreet aan de slag gaan met elektronische informatie-uitwisseling (EDI). Ook dient dit eenvoudiger en efficiënter te gebeuren. De focus ligt hierbij op het uitwisselen van artikelinformatie (pricat), orderbevestiging en doorverkoopcijfers. Sinds de oprichting van het platform in 2007 is het aantal bedrijven dat EDI gebruikt, sterk gegroeid. Het aantal transacties nam in de periode voorjaar 2007 t/m februari 2009 toe van gemiddeld 5.000 per maand naar 70.000 tot 100.000 per maand. In deze periode zijn belangrijke resultaten behaald op het gebied

van vereenvoudiging, efficiency en effectiviteit. Zo zijn procedures voor het opstarten van EDI verbeterd en vereenvoudigd, zijn standaarden ontwikkeld en zijn het kennisniveau en de vaardigheid van gebruikers vergroot.

Ons actieve exportpromotieprogramma via MODINT Export helpt bedrijven bij het investeren in bestaande dan wel nieuwe afzetmarkten via marktonderzoek, handelsmissies en/of deelname aan buitenlandse vakbeurzen.

Onze ledengroepering Knitting Holland lanceert vandaag een systeem van vouchers. Daarmee wordt het voor studenten van zes opleidingsinstituten makkelijker om productie in te kopen bij de aangesloten breigoedproductiebedrijven. Op deze wijze slaan we een brug tussen onderwijs en het bedrijfsleven, zoals we dat ook doen via onze succesvolle reeks van Avonden aan de Amstel samen met het Amsterdam Fashion Institute- AMFI.

De ledengroepering Holland Career and Workwear investeert in de bekendheid van Nederlandse bedrijfs- en corporate image kleding. De tweejaarlijkse Corporate Fashion Award draagt daaraan in grote mate bij.

De researchagenda's van onze ledengroeperingen VTN en VNTF zijn gericht op het vinden van nieuwe product/marktcombinaties via innovatie en dienen ook ter uitvoering van de afspraken die zijn gemaakt in het MJA3-convenant dat wij vorig jaar met de overheid sloten.

Binnen die meerjarenafpraak, zich uitstrekkend van 2005 tot 2020, vindt een voortgaande inspanning plaats om tot energie-efficiëntie in de productie te komen van gemiddeld 2% per jaar. In de tapijtindustrie is overigens al sinds 1998 een majeure energiebesparing van maar liefst 45% gerealiseerd.

Op het vlak van de ketenbenadering gaat in 2009 bekeken worden wat de optimale manier is van afvalverwerking. Energiebenutting zoals dit nu de praktijk is, of het hergebruik van grondstoffen.

Tijdens de Jaarbijeenkomst van 2008 werd ons beleid voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Duurzaamheid, kortweg MVOD, gepresenteerd. Dat heeft ertoe bijgedragen dat niet alleen in 2008, maar ook in 2009 en de daarop volgende jaren, veel ondernemingen actief zoeken naar de beste manier om aan dit brede begrip (verdere) invulling te geven. MODINT heeft in 2008 en in de eerste helft van 2009 veel aandacht geschonken aan het proces rond de

verduurzaming van de inkoop door overheden. Ook hebben wij gekeken naar de manier waarop ondernemingen die in internationale ketens opereren, hun verantwoordelijkheid op dit gebied het beste kunnen oppakken en waarmaken.

Wij zijn geen voorstander van wettelijke regelingen en steunen dan ook de verklaring die de SER daarover in december 2008 heeft uitgebracht. Wij bevorderen zoveel mogelijk dat aangesloten ondernemingen aandacht voor MVOD integreren in hun bedrijfsvoering. Zo kan vervolgens via verbetertrajecten gekomen worden tot duurzamere vormen van ondernemen op zowel milieu- als sociaal terrein.

Dames en heren,

Ik wil maar aangeven dat we niet stil zitten en onze leden blijven inspireren om nieuwe wegen te zoeken en hen helpen bij het plaveien ervan. Dat geldt beslist ook waar het gaat om creatie. Wij zijn nauw betrokken bij initiatieven en activiteiten die bedoeld zijn om een brug te slaan tussen het grote creatieve talent in ons land en de commercie. Sinds enkele jaren hebben wij een goede samenwerking met de Dutch Fashion Foundation in Amsterdam. Zo verleenden wij ook vorig jaar via MODINT Export wederom medewerking aan het Dutch Touch programma van de Dutch Fashion Foundation, dat zich vooral in Milaan afspeelde. Wij zullen de samenwerking met DFF verder intensiveren, zowel in eigen land als in het buitenland, teneinde de creatieve potentie van jonge Nederlandse ontwerpers nog beter te benutten.

MODINT is ook nauw betrokken bij het Dutch DFA-programma. Dutch Design Fashion Architecture is een vraaggestuurd programma dat gericht is op het versterken en consolideren van de internationale positie van de meest toonaangevende sectoren van de Nederlandse creatieve industrie: design, fashion en architectuur. Fashion zien wij hierbij breder dan alleen kleding, dus ook textiel en tapijt. Door middel van design wil de DutchDFA langdurige internationale partnerschappen opbouwen die betrekking hebben op de huidige wereld. Als uitvloeisel hiervan zullen de sectoren design, fashion en architectuur zich de komende vier jaar gezamenlijk in het buitenland manifesteren. Als speerpuntlanden zijn daarbij China, India en Duitsland (in het bijzonder Nord Rhein Westfalen) aangewezen, maar flankerende activiteiten in zogenaamde “hot

spots” zijn mogelijk. Het programma is een initiatief van de Ministeries van Buitenlandse Zaken, Economische Zaken en Onderwijs Cultuur en Wetenschappen en wordt ondersteund en uitgevoerd door MODINT, Bond Nederlandse Ontwerpers, Bond Nederlandse Architecten, Bond Nederlandse Interieurarchitecten, Nederlands Architectuur Instituut en de Stichting Premisela. Ook de grote steden zijn in het overleg vertegenwoordigd. Een eerste gezamenlijke activiteit vond plaats tijdens de Business of Design Week in december jl. in Hong Kong.

Onder leiding van staatssecretaris Frank Heemskerk van Economische Zaken streek de grootste Nederlandse handelsdelegatie ooit neer in Hong Kong. Bijna 300 deelnemers uit de sectoren design, mode en architectuur, aangevuld met onder anderen vertegenwoordigers van gemeentes, universiteiten en hbo's, grepen de Business of Design Week in Hong Kong aan om promotie te maken voor hun producten, zakelijke contacten te leggen en/of netwerken uit te breiden.

Nederland was partnerland van de Business of Design Week en dat heeft Hong Kong geweten! Tijdens het congresprogramma van deze Design Week traden circa dertig Nederlandse key note sprekers op, onder wie Marlies Dekkers, Marcel Wanders, Rem Koolhaas en Hella Jongerius.

De modedelegatie van circa 35 mensen werd geleid door MODINT Export. Het activiteitenonderdeel dat specifiek op de modesector was gericht, omvatte 'match making'-afspraken tussen de deelnemers en geïnteresseerde bedrijven in Hong Kong, een bezoek aan Chinese producenten in Shenzhen (China) en een miniseminar over Nederlandse mode.

Hoogtepunt was zonder meer de modeshow met Nederlandse ontwerpers. Deze was georganiseerd door de Dutch Fashion Foundation in samenwerking met MODINT en bedoeld voor inkopers en pers uit Hong Kong. De show vond plaats op het dakterras op de 28^e verdieping van de trendy en prestigieuze Seva Club. In aanwezigheid van Frank Heemskerk en tegen de achtergrond van de spectaculaire skyline van Hong Kong, werden de collecties getoond van Mada van Gaans, Monique Collignon, Hans Ubbink, Bas Kosters, Van Markoviec, Catta Donkersloot en Claes Iversen.

Wij laten u nu een korte impressie zien van deze modeshow en de voorbereiding daarop.

(ca. 9 minuten)

Dit was de eerste keer dat Nederlands design, mode en architectuur zich gezamenlijk in het buitenland presenteerden. Het ligt in de bedoeling dit in oktober van dit jaar te herhalen in de Design Week van de stad Shanghai.

MODINT is verheugd over het Dutch DFA initiatief. Het betekent dat de creatieve sector als economische motor wordt erkend. Wij hebben er herhaaldelijk voor gepleit om design in brede zin in het buitenland te promoten. De omzet aan creatieve bedrijvigheid in ons land wordt geschat op meer dan € 50 miljard, met een toegevoegde waarde van ruim € 20 miljard.

.De creatieve sector, waarvan mode, tapijt en textiel deel uitmaken, staat tot onze vreugde volop in de belangstelling. De sector is zelfs als sleutelgebied aangewezen door het Innovatieplatform.

MODINT heeft daarbij een initiërende, stimulerende en uitvoerende rol. Hierbij leunen wij op het alom aanwezige creatieve ontwerptalent in ons land. Maar de sector wordt naar onze mening nog veel sterker, als we die creativiteit kunnen verbinden met innovatie, een ander speerpunt in ons meerjarenbeleid. Creatie en innovatie is dan ook het thema van dit jaarevent. Aansluitend zal Annette van Trigt dit thema verder uitwerken met hulp van een aantal inleiders die echt iets te zeggen hebben over het onderwerp. U kunt volop aan de discussie deelnemen, graag zelfs.

Innovatie kunnen we zien in de vorm van bijvoorbeeld nieuwe vezels, materialen, productietechnieken en duurzaamheid. De koppeling tussen creatie en innovatie moet uiteindelijk leiden tot interessante en kansrijke product/marktcombinaties. Innovatie moet dus niet beperkt blijven tot productinnovatie. De creatieve mogelijkheden moeten ook benut worden, opdat we de huidige kloof tussen creatie en ondernemen kleiner maken. Nu staan beide disciplines nog los van elkaar en is men niet de hoogte van elkaars potentie.

Creatie en innovatie kunnen zich overigens ook uitstrekken tot andere beleidsterreinen, zoals het financieel of sociaal beleid. Creatie en innovatie, als ankers in het toekomstige ondernemingsbeleid, zijn meer nodig dan ooit. Zij kunnen mijns inziens bijdragen aan het economisch herstel en daarmee de toekomst van onze sector veiligstellen.

Ik wens u de rest van deze middag veel inspiratie toe en geef nu de regie graag over aan Annette van Trigt.

NOOT VOOR DE REDACTIE

Voor meer informatie en beeldmateriaal kunt u contact opnemen met de afdeling Communicatie van MODINT via telefoonnummer (030) 232 09 07 of per e-mail via vandoorn@modint.nl Voor algemene informatie over MODINT kunt u kijken op www.modint.nl